

Detaljplan för

Tunafors 1:1 del av (Trumtorp)

Trumtorp
Eskilstuna kommun

Behovsbedömning

Planprocessen

Enligt 6:11 Miljöbalken och lagen om miljöbedömningar av planer och program (PBL 4:34) skall kommunen genomföra en miljöbedömning för alla detaljplaner som kan medföra en *betydande miljöpåverkan*.

Som stöd för kommunens ställningstagande görs en behovsbedömning i ett tidigt skede av planarbetet. Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan skall en miljöbedömning göras i form av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

I behovsbedömningen finns 3 alternativ:

- **Ja** indikerar att planförslaget kommer att leda till en betydande miljöpåverkan i enskild aspekt eller sammanvägt med andra aspekter.
- **Nej** indikerar att planförslaget inte kommer att leda till en betydande miljöpåverkan enskilt eller i en sammanvägd bedömning.
- **Osäker** indikerar att det finns en osäkerhet och att frågan kräver djupare analys för att ett ställningstagande ska kunna göras.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs under planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

Inledning

Planens syfte

Detaljplanens syfte är att pröva och säkerställa lämpliga markområden för ny bostadsbebyggelse i form av flerbostadshus samt par- och radhus. Syftet med planen är också att omhänderta dagvattnet lokalt samt att säkerställa kopplingar till rekreation i närområdet.

Översiktlig beskrivning av planområdet

Kartbild från Eskilstunakartan, © Eskilstuna kommun, © Lantmäteriet MS2006/1416

Planområdet ligger sydöst om Mälarsjukhuset, norr om Svealandsbanan. Området har tidigare varit en skjutbana. När skjutbanan togs ur drift spreds sanden som fanns i kulfången ut i terrängen. Sanden innehöll mycket höga halter av bly. Under 2002 genomfördes en sanering till mindre känslig markanvändning. Om marken ska kunna användas till bostäder krävs nya saneringsåtgärder. Öster om området går en elbelyst motions slinga. Delar av området används idag som strövområde.

Odlarvägen går förbi området i planområdets södra del. Vägen trafikeras främst av boende i Odlaren. Söderut utanför planområdet finns Svealandsbanan. Buller från järnvägen påverkar delar av planområdet.

Bullret från Svealandsbanan, söder om planområdet kan vara störande för den kommande bebyggelsen. Svealandsbanan är även transportled för farligt gods. För att utreda bullrets påverkan samt att utreda risker från farligt gods på järnvägen för framtida bostäder har en risk- och bullerutredning tagits fram av Norconsult 2014-06-19.

Miljöbalken

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
<p>Bestämmelser Är ett genomförande av planen förenligt med bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kap miljöbalken?</p>	x			<p>Detaljplanen bedöms vara förenlig med Miljöbalkens (MB) kap 3 om grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.</p> <p>Idag är den gamla skjutbanan igenvuxen. Genom att uppföra bostäder på redan ianspråktagen mark där det funnits en skjutbana, kan Eskilstuna undvika nyexploatering på jungfrulig mark och därmed hushålla bättre med marken.</p> <p>Inom planområdet finns inget riksintresse. Sydost om planområdet ligger Svealandsbanan som är riksintresse för järnväg.</p>
<p>laktas gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken?</p>	x			<p>Bedömningen är att bebyggelse enligt föreslagen detaljplan kan utvecklas utan att gällande miljö kvalitetsnormer överträds. Luftföroreningar från trafiken bedöms inte innebära nivåer som överskrider gällande miljö kvalitetsnormer(MKN). SMHI:s rapport för Eskilstuna visar att det är få gator med flöden som innebär risk att MKN överskrids. Samtliga av dessa har betydligt större flöden samt trängre gaturum som begränsar utluftning. Än vad som bedöms blir fallet för gatorna i planområdet. Planförslaget bedöms inte innebära risk att gällande MKN för luftföroreningar överskrids.</p>
<p>Kommer området att tas i anspråk för sådant ändamål som omfattas av bestämmelserna i PBL 4:34 om krav på MKB?</p>		x		<p>Området kommer att planeras för samlad bostadsbebyggelse. De tänkta verksamheterna inom planområdet kommer inte att medföra någon betydande miljöpåverkan.</p>

Gällande regleringar och skyddsvärden

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Förordnanden/skydd Berör planen område med lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken?		x		
Berör planen kulturresevat, byggnadsminnen eller fornminnen?		x		En arkeologisk utredning gjordes 2012 för planområdet. Inga fornlämningar påträffades i samband med utredningen. Inga kända fornlämningar finns inom området. Öster om planområdet finns jordkällaren Eskilstuna 676 och stenmuren Eskilstuna 679/681 som har bedömningen övrig kulturhistorisk lämning.
Riksintressen Berör planen riksintresse för natur- eller kulturminnesvård, rörligt friluftsliv eller Natura 2000-område?		x		
Högt naturvärde Berör planen område, som bedömts ha högt regionalt eller kommunalt naturvärde?	x			Norr om planområdet finns ett naturområde som innehåller nyckelbiotoper. Hänsyn till nyckelbiotoperna tas i fortsatt planarbete. Enligt Länsstyrelsens kartunderlag ska det i södra delen av planområdet ha påträffats rödlistade skalbaggsarter (femstrimmig och sexstrimmig plattstumpbagge, båda hotkategori NT).
Skyddsavstånd Lokaliseras planerade verksamheter så att skyddsavstånd till befintlig bebyggelse inte uppfylls?		x		Inga störande verksamheter planeras inom planområdet.

Effekter på miljön

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Mark Kan ett genomförande av planen skada befintliga markförhållanden?		x		En översiktlig geoteknisk utredning är gjord av Ramböll 2014-08-27. Marken består av morän och berg i dagen. De låglänta delarna av området består av leror. Efter den geotekniska utredningen har dispositionen av planområdet ändrats för att undvika dåliga markförhållanden för nya bostäder och infrastruktur.
Ligger delar av planområdet inom det av SMHI karterade riskområdet för översvämning?		x		

<p>Kan miljö- och hälsofarliga ämnen finnas lagrade i marken?</p>	<p>x</p>		<p>Området har tidigare varit en skjutbana. När skjutbanan togs ur drift spreds sanden som fanns i kulfången ut i terrängen. Sanden innehöll mycket höga halter av bly. Under 2002 genomfördes en sanering till mindre känslig markanvändning. Om marken ska kunna användas till bostäder krävs nya saneringsåtgärder. Genom att genomföra saneringen i samband med bostadsbyggande till känslig markanvändning tas 4,5 ton bly bort från marken.</p> <p>Flertalet utredningar har gjorts inom det tänkta planområdet. Prover har även tagits intill järnvägen för att undersöka om marken närmast banvallen innehåller föroreningar. De som huvudsakligen samlar information om tänkt planområde är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trumtorps gamla skjutbana, Eskilstuna – Riskbedömning och platsspecifika riktvärden, Structor Miljöteknik AB, 2015-09-30 • Trumtorp fd skjutbanan, Eskilstuna – Åtgärdsutredning för nytt bostadsområde, Structor Miljöteknik AB, 2015-09-17 • Efterbehandling, Trumtorp – SLUTRAPPORT, Structor Miljöteknik AB, 2003-07-11. • Tunafors 1:1, Eskilstuna, översiktlig markmiljöundersökning (motionsspåret), Structor Miljöteknik AB, 2007-12-10 • Trumtorp - Tunafors 1:28 – Provtagning och utvärdering av ytvatten efter genomförd marksanering, kvartal 3 och 4 - 2008, Structor Miljöteknik AB, 2009-01-23. • Trumtorps fd skjutbana i Eskilstuna – PM Miljökontroll av fyllnadsmassor i vall, Structor Miljöteknik AB, 2010-11-17 • Trumtorps gamla skjutbana, Eskilstuna – Riskbedömning för användning av mark för bostadsändamål, Structor Miljöteknik AB, 2011-07-13 • Trumtorps fd skjutbana i Eskilstuna – PM Kompletterande markmiljöundersökning – område Å10, Structor Miljöteknik AB, 2012-06-07 • Trumtorps fd skjutbana i Eskilstuna – Kompletterande markundersökning 2014, Structor Miljöteknik AB, 2014-05-16
---	----------	--	---

<p>Luft och klimat Kan ett genomförande av planen medföra försämringar av luftkvalitén eller förändringar av klimatet?</p>		x	<p>Trafiken bedöms vara den största källan till utsläpp i området. Luftföroreningar från trafiken bedöms inte innebära nivåer som överskrider gällande miljökvalitetsnormer(MKN). SMHI:s rapport för Eskilstuna visar att det är få gator med flöden som innebär risk att MKN överskrids. Samtliga av dessa har betydligt större flöden samt trängre gaturum som begränsar utluftning. Än vad som bedöms blir fallet för gatorna i planområdet. Planförslaget med bostäder innehåller inte några trånga gaturum och bedöms inte innebära risk att gällande MKN normer för luftföroreningar överskrids.</p>
<p>Vatten Kan ett genomförande av planen medföra försämringar av vattnets kvalité eller orsaka förändrade flödesmönster?</p>		x	<p>Planförslaget innebär att marken måste saneras vad gäller markföroreningar samt hitta hållbara lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten.</p> <p>Dagvattnets flödesriktning kan komma att förändras lokalt inom området beroende på placering av kommande nya bostadskvarter. Hårdgjorda ytor, gator, vägar och takytor kommer att minska den naturliga infiltrationen till marken.</p> <p>Lokalt omhändertagande av dagvatten ska tillämpas för att jämna ut och fördröja utflödet av dagvatten. En yta för dagvattenhantering föreslås i planområdets södra del. Där finns den naturliga lågpunkten i området.</p>
<p>Vegetation Kan ett genomförande av planen påverka vegetationsförhållandena i området?</p>		x	<p>Vegetationen kommer att förändras då naturmarken inom planområdet kommer att minska när området bebyggs och vattenflöden förändras. Områdets flora och fauna kommer att förändras om området bebyggs med bostäder.</p>

<p>Djurliv Kan ett genomförande av planen påverka djurlivet i området?</p>	x		<p>Flertalet av de djur som finns i naturområdet idag kommer att försvinna från området om marken bebyggs. Lokalt blir det en betydande förändring för möjligheter till biologisk mångfald inom detaljplanen. Enligt Länsstyrelsens kartunderlag ska det i södra delen av planområdet ha påträffats rödlistade skalbaggsarter (femstrimmig och sexstrimmig plattstumpbagge, båda hotkategori NT).</p>
<p>Stads-/landskapsbild Kan ett genomförande av planen påverka stads/landskapsbilden?</p>	x		<p>Landskapsbilden i området kommer att förändras då det ges möjlighet att bygga nya bostäder på ett område som idag är naturmark.</p>
<p>Miljöpåverkan från omgivningen Kan befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen ha negativ inverkan på projektet?</p>		x	<p>Ingen miljöstörande verksamhet finns i omgivningen.</p> <p>Genomförande av planen medför att nya bostäder kan byggas på relativt centralt markområde med cykelavstånd till stadskärnan.</p>

Effekter på hälsa och säkerhet

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
<p>Störningar Kan ett genomförande av planen medföra störningar; t ex utsläpp, buller, vibrationer, ljus?</p>		x		<p>En utredning av trafikbuller samt riskanalys för transport av farligt gods på Svealandsbanan togs fram av Norconsult 2014-06-19 rev 2015-09-14.</p> <p>Bullerutredningen slutsats var att några hus längs med Odlarvägen krävde avstegsfall, det vill säga att minst hälften av bostadsrummen bör vara vända mot tyst eller ljuddämpad sida. Efter bullerutredningen har områdets disposition gjorts om enligt den geotekniska utredningen. Det innebär att rad- och parhusen vid Odlarvägen har placerats längre in i området.</p> <p>Bedömningen är att rad- och parhusen inte kommer att behöva avstegsfall i det nya förslaget.</p> <p>Luftföroreningar från trafiken bedöms inte innebära nivåer som överskrider gällande miljökvalitetsnormer (MKN). SMHI:s rapport för Eskilstuna visar att det är få gator med flöden som innebär risk att MKN överskrids. Samtliga av dessa har betydligt större flöden samt trängre gaturum som begränsar utluftning. Planförslaget med bostäder innehåller inte några trånga gaturum och bedöms inte innebära risk att gällande MKN normer för luftföroreningar överskrids.</p> <p>1,5 kilometer söder om planområdet ligger Lilla Nybys återvinningscentral.</p>

Säkerhet Kan ett genomförande av planen ge effekter på hälsa och säkerhet?		x	<p>Planen bedöms inte medföra miljöstörningar eller hälsofarliga utsläpp.</p> <p>Svealandsbanan där det fraktas farligt gods ligger strax söder om planområdet. En utredning av trafikbuller samt riskanalys för transport av farligt gods på Svealandsbanan togs fram av Norconsult 2014-06-19 rev 2015-09-14. Riskanalysens slutsats var att samhällsriskerna och individriskerna inom området är acceptabla och inga skyddsåtgärder krävs av den anledningen. Riskanalysen föreslår att det längs järnvägen ska säkerställas att brandfarliga vätskor inte kan nå planområdet vid en olycka på järnvägen. Detta kan ske genom en vall eller ett dike längs järnvägen som styr bort eventuellt läckage av brandfarliga vätskor från planområdet. Den exakta utformningen beror på topografin och markförhållanden och bör avgöras i bygglovsfasen. Oftast räcker det dock med ett dike med ett djup på ca 0,5 m.</p> <p>Planförslaget medför en möjlighet till ökad positiv hälsa för de boende som har gång- och cykelavstånd till bland annat centrum, stationen och sjukhuset.</p>
--	--	---	---

Barn och ungdomar Kommer planen att påverka barn och ungdomar negativt?		x	<p>Genomförande av planen medför att nya bostäder kan byggas på relativt centralt markområde med cykelavstånd till stadskärnan. Planförslaget medför goda möjligheter för barn att röra sig fritt i sin närmiljö då området inte är avsett för genomfartstrafik. Istället prioriteras gång- och cykel som får förbättrade möjligheter att passera och förflytta sig inom området. Planområdet ligger nära flera befintliga förskolor och grundskolor. Barnen kan gå på separata gång- och cykelvägar till skolan.</p> <p>En kompletterande riskanalys har tagits fram av Norconsult 2014-06-19 rev 2015-09-14, för att undersöka möjligheten till en ny förskola inom planområdet närmare än 150 meter från järnvägen. Riskanalysens slutsats var att samhällsrisken och individrisken inom området är acceptabla och inga skyddsåtgärder krävs av den anledningen</p>
---	--	---	--

Effekter på hushållning av mark, vatten och andra resurser

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Mark- och vattenanvändning Kan ett genomförande av planen medföra avsevärd förändring av mark och vattenanvändning i området?	x			Förorenad mark som tidigare varit en skjutbana tas i anspråk för bebyggelse. Marken kommer att utnyttjas mer effektivt då många bostäder kommer att inrymmas i området. Detta bedöms ha betydande positiva effekter då staden kan tillgodose en förtätning på redan ianspråktagen mark och där boende kan använda befintlig service i närområdet och befintlig anslutningsväg (Odlarvägen).
Naturresurser Kan ett genomförande av planen medföra ett avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar naturresurs?		x		Vid utbyggnad av gator och vägar eftersträvas massbalansering inom området.
Transporter/Kommunikation Kan ett genomförande av planen ge upphov till betydande ökning av fordonstrafik?		x		Planen ger upphov till en viss ökning av fordonstrafik i området, då det blir fler boende som har Odlarvägen som sin anslutningsväg. Det tillkommer ingen tung trafik inom området då ändmålet är bostäder. Det stadsnära läget gör att gång, cykel och kollektivtrafik är färdssätt som är realistiska alternativ till bilen.
Rekreation, rörligt friluftsliv Kan ett genomförande av planen försämra kvalitén eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet?	x			De som bor på söder och Östermalm och använder Odlarskogen som strövområde får ett längre avstånd till sammanhängande strövområde. Rekreationsskogens areal minskar om området bebyggs.
Kulturminnesvård Kan ett genomförande av planen negativt påverka område med forn lämning eller annan värdefull kulturhistorisk miljö?		x		I Riksantikvarieämbetets fornminnesregister finns i dag inga kända forn lämningar registrerade inom planområdet.

Övergripande miljömål och bärkraftsprinciper

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Långsiktiga miljömål Finns det någon risk att ett genomförande av planen åstadkommer effekter som strider mot de fyra kretsloppsvillkoren eller andra långsiktiga miljömål?		x		All nyexploatering kräver viss användning av ändliga resurser. De föreslagna bostäderna bedöms inte ge upphov till onödigt resursslöseri.
Har ett genomförande av planen effekter som var för sig är begränsade men tillsammans kan vara betydande?		x		
Har ett genomförande av planen miljöeffekter som kan orsaka skada på människors hälsa, direkt eller indirekt?		x		En utredning av trafikbuller samt riskanalys för transport av farligt gods på Svealandsbanan togs fram av Norconsult 2014-06-19. Riskanalysens slutsats var att samhällsriskerna och individriskerna inom området är acceptabla och inga skyddsåtgärder krävs av den anledningen. Efter bullerutredningen har områdets disposition gjorts om enligt den geotekniska utredningen. Det innebär att husen vid Odlarvägen som hade krävt avstegsfall har placerats längre in i området.

Sammanfattning

Positiva effekter av planens genomförande Genom att uppföra bostäder på förorenad mark där det tidigare funnits en skjutbana, kan Eskilstuna undvika nyexploatering på jungfrulig mark och därmed hushålla bättre med marken.
Nya bostäder skapas i relativt centralt läge, med cykelavstånd till centrum.
De befintliga miljöföroreningar som finns inom området omhändertas.

Negativa effekter av planens genomförande Strövområden i naturmark försvinner och ersätts av bostäder.
Kan innebära ökade transportrörelser.

Nollalternativ Markområdet kommer att fortsätta att vara natur- och strövområde.

Sammanfattande kommentarer Genomförande av planen medför att nya bostäder kan byggas på relativt centralt markområde med cykelavstånd till stadskärnan. Ett genomförande innebär att förorenad mark saneras och tas i anspråk, istället för att bygga på jungfrulig mark.

Kommunens ställningstagande

Med utgångspunkt i ovanstående gör kommunen följande bedömning:	Markera med X
Ett genomförande av detaljplanen har inte någon påvisbar negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Planbeskrivning enligt PBL.	
Ett genomförande av detaljplanen kan få negativa effekter, men förebyggande åtgärder kommer att vidtas så att dessa inte blir betydande. Konsekvenser och åtgärder redovisas i planbeskrivningen, enligt PBL.	X
Ett genomförande av detaljplanen kan få en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra resurser. En MKB enligt 4 kap. 34 § PBL erfordras.	
Miljöpåverkan är så betydande att andra lokaliseringalternativ bör utredas.	

Arbetsgrupp

Arbetet med behovsbedömningen har bedrivits i projektform. Medverkande tjänstemän har varit:

Gustaf Nyman	Stadsbyggnadsförvaltningen/Planavdelningen/Planarkitekt
Gunilla Frenne	Stadsbyggnadsförvaltningen/Park och naturavdelningen/Kommunbiolog
Camilla Björkman	Kommunledningskontoret/Mark och exploatering/Markingenjör
Peter Jensen-Urstad	Miljö och räddningstjänstförvaltningen/Miljökontoret/Miljöinspektör
Sabine Hedlund	Miljö och räddningstjänstförvaltningen/Skydds enheten/Brandingenjör
Jörgen Westerlund	Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö/Vatten och avlopp/VA-strateg

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Ekwall
Planchef

Karolina Ehrén
Planarkitekt

Förteckning av bilagor

Genomförda utredningar:

- Dagvattenutredning, Norconsult, 2015-10-19
- PM Geoteknik, Norconsult, 2015-10-09
- Trumtorp fd skjutbanan, Eskilstuna – Åtgärdsutredning för nytt bostadsområde, Structor Miljöteknik AB, 2015-09-17
- Trumtorps gamla skjutbana, Eskilstuna – Riskbedömning och platsspecifika riktvärden, Structor Miljöteknik AB, 2015-09-30
- Utredning av trafikbuller samt riskanalys för transport av farligt gods på Svealandsbanan, Norconsult, 2014-06-19, rev 2015-09-14
- PM Geoteknik, Ramböll, 2014-08-27
- Markteknisk undersökningsrapport (MUR), Ramböll, 2014-08-27
- Trumtorps fd skjutbana i Eskilstuna – Kompletterande markundersökning 2014, Structor Miljöteknik AB, 2014-05-16
- Särskild arkeologisk utredning Trumtorp, Arkeologikonsult, 2012-08-07.
- Trumtorps fd skjutbana i Eskilstuna – PM Kompletterande markmiljöundersökning – område Å10, Structor Miljöteknik AB, 2012-06-07
- Trumtorps fd skjutbana i Eskilstuna – PM Miljökontroll av fyllnadsmassor i vall, Structor Miljöteknik AB, 2010-11-17
- Trumtorps gamla skjutbana, Eskilstuna – Riskbedömning för användning av mark för bostadsändamål, Structor Miljöteknik AB, 2011-07-13
- Trumtorp - Tunafors 1:28 – Provtagning och utvärdering av ytvatten efter genomförd marksanering, kvartal 3 och 4 - 2008, Structor Miljöteknik AB, 2009-01-23.
- Tunafors 1:1, Eskilstuna, översiktlig markmiljöundersökning (motionsspåret), Structor Miljöteknik AB, 2007-12-10
- Efterbehandling, Trumtorp – SLUTRAPPORT, Structor Miljöteknik AB, 2003-07-11.